



WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 14. 01.2025 r.

PS-II.431.42.2024.12

Pani
Urszula Karolczak
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kole
ul. Powstańców Wielkopolskich 8
62-600 Koło

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.), zwanej dalej *ustawą*, *ustawą o pomocy społecznej* lub określanej skrótem *ups*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kole, z siedzibą pod adresem: ul. Powstańców Wielkopolskich 8, 62-600 Koło, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub *OPS*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 01.01.2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów merytorycznych. Dodatkowych wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała p. Urszula Karolczak – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli, podpisanym przez Dyrektora MOPS w dniu 18.12.2024 r.

W toku kontroli ustalono, że podstawę formalno – prawną działalności Ośrodka w okresie objętym kontrolą stanowiły:

- Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole, nadany Uchwałą nr V/28/2019 Rady Miejskiej w Kole z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia zmian i ustalenia tekstu jednolitego Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole.
- Regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole nadany Zarządzeniem nr 0110-17/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole z dnia 31 sierpnia 2020 r.

Ponadto, MOPS realizował zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie Uchwał Rady Miejskiej Koła, wymienionych enumeratywnie w protokole kontroli.

Miasto Koło posiada przyjętą Uchwałą XXXIII/323/2021 Rady Miejskiej Koła z dnia 27 sierpnia 2021 r. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koła na lata 2021 – 2025.

W toku czynności kontrolnych przedstawiono również Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej. Tym samym zrealizowane zostały zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym wskazane w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W odniesieniu do zasobów kadrowych i kwalifikacji kadry stwierdzono, że osoba zatrudniona na stanowisku Dyrektora OPS oraz pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, posiadają wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe, wymagane na zajmowanych stanowiskach. Wszyscy pracownicy, którzy otrzymali wyższy stopień awansu

zawodowego spełniają także wymogi kwalifikacyjne określone w art. 121 b ups. **W odniesieniu do osób, pełniących funkcje kierownicze, stwierdzono w jednym przypadku brak spełnienia wymogów kwalifikacyjnych.**

Wszyscy pracownicy, którzy otrzymali wyższy stopień awansu zawodowego spełniają także wymogi kwalifikacyjne określone w art. 121 b ups.

Ponadto stwierdzono, że MOPS spełnia wskaźnik określony w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, dotyczący zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną. Biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych pracowników socjalnych ośrodek spełnia także wymóg zatrudnienia nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, określony w art. 110 ust. 12 ups.

W toku kontroli stwierdzono, że mieszkańcy miasta Koła korzystali ze wsparcia Ośrodka w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych (w tym zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego), wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd, pracy socjalnej, składek na ubezpieczenie zdrowotne, schronienia, posiłku, usług opiekuńczych (w tym także specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi), pobytu i usług w domu pomocy społecznej, usług świadczonych w ośrodkach wsparcia.

Odnosząc się do prawidłowości przyznawania w drodze decyzji świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono, że we wszystkich sprawach decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a ich wydanie poprzedzone było przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wywiady środowiskowe była przeprowadzone w terminie 14 dni roboczych od powzięcia wiadomości o konieczności przeprowadzenia.

Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Trzech z sześciu pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodku na dzień rozpoczęcia kontroli posługiwało się nieważną legitymacją służbową, brak podpisu- co było niezgodne z Rozporządzeniem z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 893 ze zm.), zwanym dalej *rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego*. Powyższa nieprawidłowość została skorygowana w toku kontroli – pracownicy podpisali legitymacje co zostało udokumentowane i przedstawione zespołowi inspektorów w okresie ważności upoważnienia do kontroli.

Z uwagi na fakt, że powyższa nieprawidłowość została skorygowana w toku kontroli – odstępuje się od wydania zalecenia.

2. Na pierwszy dzień kontroli, wszystkie osoby zatrudnione na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej posiadały zakresy czynności na stanowisku specjalisty pracy socjalnej – nie dokonano aktualizacji zakresu obowiązku po otrzymaniu awansu na wyższy stopień zawodowy. Podobnie osoba zatrudniona na stanowisku starszy pracownik socjalny, posiadała zakres czynności na stanowisku pracownika socjalnego – nie dokonano aktualizacji. Zaktualizowane zakresy czynności odpowiednio do zajmowanych stanowisk przedstawiono w trakcie trwania czynności kontrolnych (w okresie ważności upoważnienia). Z uwagi na fakt, że powyższa nieprawidłowość została skorygowana w toku kontroli – odstępuje się od wydania zalecenia.

3. Na czas przeprowadzania czynności kontrolnych Kierownik noclegowni nie posiadał aktualnego szkolenia z zakresu pierwszej pomocy (termin ważności upłynął 23.05.2023 r.) co jest niezgodne z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni (Dz. U z 2017 poz. 953 ze zm.).

4. Osoba zatrudniona na stanowisku Kierownika Dziennego Domu Senior + w Kole posiada studia podyplomowe w zakresie: „Zarządzanie i organizacja placówkami opieki społecznej”. Ww. studia podyplomowe nie są równoznaczne z wymogiem posiadania specjalizacji z organizacji pomocy społecznej oraz uzyskaniem uprawnień do kierowania jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, zgodnie z przepisami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

5. Nierealizowanie elementu pracy socjalnej tj. kontraktu socjalnego, co jest niezgodne z art. 45 ustawy o pomocy społecznej.

6. Niezgodność zapisu regulaminu ze stanem faktycznym w kwestii zatrudnienia Dyrektora MOPS w Kole. W regulaminie organizacyjnym MOPS w Kole jest mowa o powołaniu Dyrektora, natomiast w dokumentacji przedstawionej podczas trwania czynności kontrolnych nie ma aktu powołania.

7. Nieprawidłowe upoważnienie udzielone pracownikowi do wydawania decyzji na podstawie art. 110 ust. 8 ograniczone do wybranych rodzajów świadczeń.

8. Nieprawidłowości w podstawach prawnych decyzji administracyjnych, opisane szczegółowo w protokole kontroli, polegające na: braku podpisu Dyrektora z upoważnienia Burmistrza w 1 przypadku oraz w przypadku części decyzji poddanych kontroli - powoływaniu przepisów nie znajdujących zastosowania w danej sprawie tj. niedostosowanych do indywidualnej sytuacji strony lub rodzaju przyznanego świadczenia lub

niepowołaniu przepisów istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia, powoływaniu nieprawidłowych publikatorów ustaw, co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2024 r. poz.572), zwanej dalej *kpa*.

9. Brak adresata decyzji - w 6 przypadkach ,co jest niezgodnie z art. 107 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2024 r. poz.572), zwanej dalej *kpa*.

10. W części kwestionariuszy rodzinnych wywiadów środowiskowych stwierdzono błędy szczegółowo opisane w protokole kontroli, polegające m. in. na : braku w planie pomocy wskazania konkretnego dnia ustalenia planu-w 2 przypadkach, sprzecznych datach zatwierdzenia planu pomocy -w 1 przypadku, niustaleniu zakresu usług opiekuńczych z klientem (nie zostało wpisane w potrzeby i oczekiwania klienta-tj części wywiadu pod, którą klient się podpisuje)- w 1 przypadku, nieprawidłowym wypełnieniu rubryk, nieuzupełnieniu niektórych z nich, brakach podpisów, brakach w aktach klienta wywiadu środowiskowego cz. I- w 6 przypadkach, a także w 4 przypadkach – zastosowaniu nieaktualnego druku wywiadu cz. VII jak również przeprowadzaniu wywiadu p ustawowym terminie w 8 przypadkach.

Powyższe jest niezgodne z art. 107 ustawy o pomocy społecznej oraz z rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

11. Nieprawidłowości w zakresie dokumentowania sytuacji osobistej, rodzinnej klienta w sprawach szczegółowo opisanych w protokole kontroli, polegające m.in. na braku orzeczenia o stopniu niepełnosprawności warunkującego przyznanie określonego rodzaju świadczenia (przyznanie zas. stałego) brak dokumentacji potwierdzającej dochód klienta- w 2 przypadkach, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5 b ustawy o pomocy społecznej.

12. Brak w aktach sprawy dokumentacji istotnej przy skierowaniu do ŚDS – oświadczeń lekarskich wydanych przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa, o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenia lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie – w 1 przypadku, co jest niezgodne z par 7 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 9 grudnia 2010 r., w sprawie środowiskowych domów samopomocy

13. Nieprawidłowości w zakresie doręczenia pism i decyzji w toku postępowania, polegające na rozbieżności w datach (błędny miesiąc, rok)- w 1 przypadku dot. pisma z informacją o wszczęciu postępowania. Powyższe jest niezgodne z przepisami *kpa* w zakresie doręczeń.

14. W 1 przypadku dot. odmowy usług opiekuńczych organ nie wydał decyzji w określonym w *kpa* terminie oraz nie przedłużył postępowania co jest niezgodne z art. 35 i art. 36 *kpa*.

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

1. W jednym przypadku w decyzji przyznającej zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego brak w aktach sprawy rozliczeń, faktur, rachunków potwierdzających wydatkowanie otrzymanej pomocy.
2. Uchybienia w podstawach prawnych decyzji, szczegółowo opisane w protokole kontroli, polegające na nieprecyzyjnym (bez wskazywania konkretnego ustępu, punktu czy paragrafu odnoszącego się do indywidualnej sytuacji) powoływaniu przepisów.
3. Uchybienia w zakresie dokumentowania prowadzonej pracy socjalnej szczegółowo opisane w protokole kontroli.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Ukończenie przez Kierownika noclegowni szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, co będzie zgodne z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni (Dz. U z 2017 poz. 953 ze zm.).
2. Ukończenie przez Kierownika Dziennego Domu Senior + studiów podyplomowych, które będą spełniały wymóg posiadania specjalizacji z organizacji pomocy społecznej, co będzie zgodne z przepisami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.
3. Realizowanie pracy socjalnej z wykorzystywaniem narzędzia, którym jest kontrakt socjalnego, co będzie zgodne z art. 45 ups.
4. Ujednolicenie zapisu regulaminu organizacyjnego MOPS ze stanem faktycznym w kwestii zatrudnienia Dyrektora MOPS w Kole.
5. Udzielenie pracownikowi prawidłowego, zgodnego ze stanem faktycznym, upoważnienia do wydawania decyzji co będzie zgodne z art. 110 ust 8 ups.
6. Dochowanie należytej staranności przy konstruowaniu decyzji administracyjnych, w tym:
 - a) Powoływanie w podstawach prawnych decyzji, przepisów adekwatnych do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia, na których organ oparł się wydając decyzję, co

będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

b) Konstruowanie uzasadnienia decyzji w taki sposób, aby zawierało uzasadnienie faktyczne oraz prawne, a także stanowiło czytelne objaśnienie przyczyn rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienie tych przepisów, które stanowiły jego podstawę, co będzie zgodne z art. 107 § 3 kpa.

c) Konstruowanie pouczeń decyzji w taki sposób aby stanowiły informacje o przysługujących klientowi prawach i nakładanych na niego obowiązkach – adekwatnie do przedmiotu rozstrzygnięcia.

d) Poprawne adresowanie decyzji co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2024 r. poz.572), zwanej dalej *kpa*.

7. Dochowanie należytej staranności przy sporządzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym: rzetelne i dokładne wypełnianie druków rodzinnych wywiadów środowiskowych, tak aby zawierały wszelkie informacje służące ustaleniu sytuacji klienta, uzupełnianie ich o daty oraz podpisy w wymaganych miejscach, stosowanie aktualnych druków wywiadów oraz każdorazowe sporządzanie planu pomocy, który będzie zatwierdzony przez Dyrektora MOPS lub inną uprawnioną osobę, co będzie zgodne z art. 107 ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

8. Rzetelne dokumentowanie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej klienta, stosowanie oświadczeń majątkowych oraz innych wymaganych dla ustalenia sytuacji klienta i jego uprawnień do świadczeń dokumentów, co będzie zgodne z art. 107 ust. 5 b oraz 107 ust. 5 d ustawy o pomocy społecznej.

9. Rzetelne zbieranie dokumentacji istotnej przy skierowaniu do ŚDS co będzie zgodne z par 7 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 9 grudnia 2010 r., w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

10. Doręczanie pism i decyzji zgodnie z przepisami kpa.

11. Każdorazowo wydawanie decyzji w określonym w kpa terminie zgodne z art. 35 kpa, w przypadku niemożności wydania decyzji w terminie przedłużyć postępowanie zgodnie z art. 36 kpa.

Ponadto rekomenduje:

1. Dochowanie należytej staranności przy konstruowaniu podstaw prawnych decyzji, tj. precyzyjne powoływanie przepisów.
2. Rzetelne dokumentowanie podejmowanej pracy socjalnej, wskazujące w sposób najbardziej dokładny podejmowane przez pracowników działania w powyższym zakresie.
3. Przy wydawaniu decyzji w sprawach zdarzeń losowych każdorazowe zmobilizowanie klienta do rozliczenia się z otrzymanej pomocy.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:
Burmistrz Miasta Koła
ul. Stary Rynek 1
62-600 Koło